

Foromtale af Festival of Wonder 2019
Af Carsten Jensen
Teateravisen

Der er ikke sparet på udstyr og medvirkende i det spanske teater Etcéteras 'Drømmen om dyrenes karneval', der har dukkespillerførte dinosaurer, kæmpeskildpadder, elefanter mv. på scenen sammen med klassiske musikere. Der er et stykke vej fra det traditionelle marionetteater til denne åbningsforestilling på Festival of Wonder 2019. Foto: E. Lanz

Teater på liv og død

Festival of Wonder er klar til at berige Silkeborg og de mange tusinde tilskuere med endnu en festival, hvor store internationale forestillinger blandes med dansk kvalitetsteater. Årets tema afspejler sig i mange af forestillingerne, men først og fremmest er festivalen et levende bevis på, at dukke-, objekt- og animationsteater kan byde på kunstneriske oplevelser for alle aldersgrupper.

Det kan sådan set bare gentages hvert andet år i begyndelsen af november: Festival of Wonder er den i Danmark ultimative mulighed for at se dukke-, objekt- og animationsteater af højeste kvalitet og for alle aldre - og således er festivalen i Silkeborg samtidig også et uomtvisteligt dementi af eksisterende fordomme om, at dukketeater er for børn. Ofte fremført af folk, der måske kun har set gammeldags marionetteater af Mester Jakel-typen i et tidligere århundrede. Nu venter der så 30 forskellige forestillinger fra teatre fra Danmark og 12 andre lande, med samlet op mod 90 opførelser, suppleret med backstage talks, workshops, film og udstillinger.

Og ja, der er imellem disse forestillinger skam også ganske traditionelt dukketeater for de helt små med en enkelt dukkefører/fortæller - men altså også det helt store visuelle udtræk med 20 medvirkende i form af dukkespillere, musikere og teknikere. Alle forestillinger har i programmet angivet aldersgrænser og -grupper, men fraset de egentlige voksenforestillinger kan langt de fleste med fordel ses af både små og store mennesker. Hvad enten det er traditionelt eller utraditionelt marionetteater, papirteater, objektteater, store strengeførte dukketeaterforestillinger eller nogle af de mange andre muligheder i en mangefacetteret genre. Det ved ikke mindst de meget dedikerede lokale og de mange erfarne tilrejsende, så det er ikke noget særsyn at overvære en børneforestilling, hvor publikum mestendels består af teaterinteresserede voksne.

Den kunstneriske berettigelse

Alligevel hører det til en af de faste opgaver for Festival of Wonders kunstneriske leder, Ulla Dengsøe, at skulle argumentere for dukketeatrets kunstneriske berettigelse for voksne. Også selvom mange danske voksentatre efterhånden producerer forestillinger med udbredt brug af animations- og objekt-elementer. Men måske er det primært journalisternes fremfor publikums uvidenhed, der er på spil.

»Du har sikkert ret i din antagelse om, at det primært er hos journalister, der mangler oplysninger angående dukketeater for voksne. Vi har præsenteret voksenforestillinger siden i starten af 90'erne, og disse forestillinger er et af vores store trækplastre, der trækker publikum fra hele landet og også fra især nordiske lande,« siger Ulla Dengsøe.

Men festivalen får sjældent får besøg af teaterjournalister eller anmeldere, der kunne beriges af oplevelserne her. Heller ikke fra et lokalt-baseret medie som Jyllands-Posten, mens hovedstadens aviser og medier jo stort set har afskrevet provinsen i deres teaterdækning.

Også selvom der her er tale om Nordeuropas største internationale festival for den professionelle kunst, som Festival of Wonder - der stadig også kaldes Silkeborg Dukketeaterfestival - selv lancerer som dukke-, objekt- og visuelt teater.

»Men når nu journalisterne ikke vil komme til os, så må vi jo komme til dem. Vi har i år med hjælp fra Silkeborg Kommune indrykket store annoncer i Politiken, Jyllands-Posten, Information, Kristeligt Dagblad, DSB magasinet Ud & Se og selvfølgelig i vores lokale Midtjyllands Avis samt i et par internationale tidsskrifter i Tyskland og i Tjekkiet,« fortæller Ulla Dengsøe.

Det opsøgende arbejde

Er journalister og anmeldere i absolut mindretal på festivalen i Silkeborg, er den til gengæld yderst attraktiv for internationale festivalarrangører. Ulla Dengsøe fortæller, at der i år kommer ca. 25 festivalarrangører eller personer, der er i en position, hvor de kan invitere danske forestillinger på turne i deres hjemland, så muligheden for at komme ud i verden for et dansk teater kan meget vel gå via deltagelse på Festival of Wonder.

Festivalens samlede udvalg er resultatet af Ulla Dengsøes opsøgende virksomhed i perioden mellem de biennale festivaler i Silkeborg.

Hun fortæller, at hun siden 2017-udgaven har besøgt 13 festivaler og også rejst udenlands for at se enkeltstående forestillinger. Dertil kommer danske premierer og deltagelse på de store årlige Aprilfestivaler.

»Denne rejseaktivitet er altafgørende for en god festival. Et internationalt gæstespil er så dyrt, at jeg skal være helt sikker på kvaliteten og på, om vi har den rigtige scene at afvikle det på,« fortæller Ulla Dengsøe.

»Nogle af vores internationale gæstespil er meget dyre pga. mange deltagere, hvilket giver store udgifter til rejse, hotel og naturligvis også til honorarer. Som eksempel kan nævnes, at vores store åbningsforestilling i år, 'Drømmen om dyrenes karneval', har syv dukkeførere og 11 klassiske musikere på scenen. Til gengæld vil den så blive opført ved to offentlige forestillinger for ca. 1400 publikummer. Hertil kommer en skoleforestilling for ca. 650 børn. Altså alt i alt over 2.000 tilskuere.«

International status

Hun vurderer, at udvælgelse af forestillinger ikke er blevet sværere trods en fornemmelse af generelt økonomiske og logistiske trængsler i kulturlivet. Det hører givet også med, at Festival of Wonder har et glimrende ry både internationalt og i Danmark som et sted, der er værd at spille og hvor det faglige netværk kan dyrkes intenst på et hyggeligt og uformelt plan.

»Vi får faktisk næsten et par henvendelser hver dag fra udenlandske teatre, der gerne vil spille deres forestilling(er) på Festival of Wonder, mens vi også får mange tilbud om at medvirke fra danske teatre. Hvad især gælder de store forestillinger, prøver vi at forhåndsbooke meget tidligt, hvilket giver både os og teatrene en sikkerhed og teatrene en mulighed for at forberede deres sæson.«

Festival of Wonder har EU-status som 'Remarkable Arts Festival' og er EFFE Award-indehaver, og det er Ulla Dengsøes overbevisning, at det både giver genlyd internationalt og i Silkeborg Kommune - hvor sidstnævnte er garant for den helt nødvendige økonomiske støtte.

Grænserne sprænges

Ser man nærmere på indholdet i festivalprogrammet, der i år har fællestemaet 'Teater på liv og død', må man konstatere, at festivalens kunstneriske leder som vanlig har udvidet grænserne for, hvad der kan indregnes under begreberne dukke-, objekt- og animationsteater. Bare tilstedeværelsen af enkelt rekvisit, som ikke engang behøver at have en central rolle i en forestilling, kan være nok til at vække Ulla Dengsøes interesse.

I år er der også en genre som nycirkus repræsenteret - samt et par i øvrigt fremragende børneteaterforestillinger, hvor skuespillerne - modsat dukker og objekter - er i absolut fokus.

»Du kan have helt ret. Grænsen for hvilke typer forestillinger, jeg kan invitere, har nok ændret sig en del over årene. Dog er det vigtigt, at kvaliteten er i orden,« siger Ulla Dengsøe.

»Vi skal også tænke på vores meget sammensatte publikum, der aldersmæssigt går fra to år og helt op. Dertil kommer familier, der gerne vil have en oplevelse for hele familien, og så er der faktisk en del publikummer, der efterspørger den type forestillinger, som giver stof til eftertanke. Her synes jeg, at vi har et bredt spekter i år med ikke mindst de internationale gæstespil, der er unikke for Festival of Wonder,« siger Ulla Dengsøe og nævner forestillinger som 'Besøgstid forbi', 'Chambre Noire',

'Tria fata', 'Babylon' og 'Jeg, Sisyphus' - samt Bådteatrets 'Jernring', der af anmeldere blev kaldt 'fantastisk voksendukkeater' (!) og 'overjordisk smuk'...

Stort skoleprogram indgår i festivalen

Der er som nævnt mange andre muligheder på Festival of Wonder 2019, der afvikles 7.-10. november - for 24. gang.

Billetterne er som vanligt indbydende: 40 kr. for børneteaterforestillinger, 75 kr. for voksenteaterforestillinger - og så er der lige et par lange forestillinger til 100 kr. Det er således ikke entreindtægten, festivalens budget er skruet sammen om, men derimod støtte fra Silkeborg Kommune, Statens Kunstfond og succesrig fundraising fra både lokale, nationale og internationale tilskudsgivere.

Men i øvrigt går billetsalget som vanligt glimrende og ca.12.500 publikummer vil se teater og opleve andre events på Festival of Wonder 2019.

En hel del spilles dog entrefrit, idet en af festivalens lokale 'opgaver' er at tilbyde teater til alle byens 29 kommunale skoler, der enten får en festival-forestilling ud på skolen eller sender eleverne ind til et par af de store internationale gæstespil.

Det er lukkede forestillinger, men ellers er Festival of Wonder åbne for alle interesserede. Herunder de skeptikere, der her har en gylden mulighed for at blive overbevist om, at dukke-, objekt- og animationsteater er stor kunst for alle.

FAKTA

Festival of Wonder / Silkeborg Dukketeaterfestival

7.-10. november 2019

- 30 forskellige forestillinger opføres i alt 86 gange

- Festivalen består af i alt 100 arrangementer inkl. udstillinger, film, backstage talks, workshops m.v.

- Billetpris 40 kr. (børneforestillinger), 75 kr. (voksenforestillinger) og et par til 100 kr.

Silkeborg Dukketeaterfestival/FOW har eksisteret siden 1986, blev international i 1990 og har været afviklet årligt til 1999, hvor den blev biennal. - FOW 2019 er festival nr. 24 i rækken

- Ulla Dengsøe har været kunstnerisk leder siden 1996

Se program med forestillinger, omtale, billetinfo, spillesteder og -tider m.v. på www.festivalofwonder.dk .

Link til en pdf-fil med hele festivalprogrammet:

<http://92.246.3.89/wordpress/wp-content/uploads/2019/08/Festival-of-Wonder-Program-2019.pdf>